

**Preek 18 januari 2026, herbevestiging ambtsdragers
HWS Ontmoetingskerk
Lucas 5:27-32**

Gemeente van Jezus Christus,
Wanneer ben je een christen? Dat is een vraag waar we best af en toe bij stil moeten staan. Wanneer ben je een christen? Het is ook een vraag die de laatste tijd behoorlijk veel actueler is geworden. Een paar jaar geleden was het een duidelijke geloofsvraag: ben jij een christen? Oftewel geloof jij in Jezus Christus als jouw redder? Tegenwoordig begint het ook steeds meer een cultuurvraag te worden. Ben jij een christen? Oftewel hoor jij bij de joods-christelijke Nederlandse cultuur? We zien in Nederland, maar ook in de gehele westerse wereld dat er steeds meer cultuurchristenen zijn. Zij kenmerken zich door terug te vallen op de christelijke traditie als reactie op de Islam en bepaalde culturele stromingen. Zij zien het christendom niet allereerst als een persoonlijke relatie met Jezus Christus, maar vooral als culturele identiteit tegenover anderen... Er is een ontwikkeling gaande naar cultuurchristendom.

Dat is aan de ene kant positief. Het brengt mensen dichterbij het geloof en daarmee dichterbij Christus... Maar aan de andere kant zie je bij deze mensen dat er vaak wel heel selectief de Bijbel wordt gelezen. Je vijanden liefhebben, je andere wang toekeren... Dat horen we bij hen niet terug... Over Jezus die het tempelplein leeg jaagt, een actief optreden, daar hoor je juist heel veel over... Terwijl de uitleg dan ook nog eens meestal niet Bijbels verantwoord is maar vooral in hun eigen straatje past... Cultuurchristendom... En dan de vraag: wanneer ben je een christen? Zijn zij christenen?

Of denk een Trump en Poetin. Mannen die met hun macht hun zin doordrijven, ook wanneer het ten koste gaat van onschuldige slachtoffers. Mannen die... beiden duidelijk aangeven christelijk te zijn en ook zeggen dat ze voor de christelijke zaak opkomen. Wanneer ben je een christen? Zijn zij christenen?

Het is gelukkig niet aan ons om over hen te beslissen of ze daadwerkelijk christelijk zijn of niet... Veel belangrijker voor ons is de vraag: Zijn wij christenen? Ben ik een christen?

We lazen vandaag het verhaal van de roeping van Levi, beter bekend als Matteüs. In dat verhaal is het voor ons duidelijk. Levi gaat Jezus volgen, hij gelooft, hij hoort bij God... En de farizeeën en de schriftgeleerden die zetten zich af tegen God... Ze horen niet bij Hem... Voor ons is het duidelijk... Maar voor de farizeeën en de schriftgeleerden was het ook duidelijk, maar wel geheel omgekeerd. Zij dachten dat ze goed zaten... Denk jij dat jij goed zit? Dat je gelooft? Waarom wel, waarom niet?

In de tijd van het Jodendom van tweeduizend jaar geleden leek het vrij duidelijk wie bij God hoorden en wie dus niet. Vrijwel alle Joden zeiden: de mensen van het volk van Israël horen bij God... Maar dan komt natuurlijk meteen de moeilijkheid op. Want wie horen bij het volk van Israël? Zijn dat de afstammelingen van Abraham, Izaäk en Jacob? Maar hoe zit het dan met die afstammelingen die zich volledig heidens gedragen? En hoe zit het met de heidenen die zich hebben laten besnijden, onderdeel willen zijn van Israël en zich ook zo gedragen? Wie horen wel en wie horen niet bij het volk van Israël? De farizeeën namen duidelijk stelling in: zij die zich houden aan de wet zijn het ware Israël. Zij horen

bij God. En daar klinkt dus impliciet in door: wij zitten in ieder geval goed...

Dat is in een kerk in Nederland anno 2026 ook makkelijk gedacht: Wij zitten in ieder geval goed. Maar de farizeeën zaten niet goed... En wij? Wanneer ben je een christen?

Ons verhaal begint bij Levi die zit bij een tolhuis. Ik zei net al Levi is bij ons bekender geworden als Matteüs. Toch wordt hij in dit verhaal Levi genoemd, waarom? Ongetwijfeld zal Matteüs ook de naam Levi hebben gehad, maar hij was bekender onder de naam Matteüs. Waarom schrijft Lucas dan hier de onbekendere naam Levi op? Het doet denken aan een andere Levi. Levi, de derde zoon van aartsvader Jacob, de stamvader van de stam Levi. Jacob had twaalf zonen, dat werden de stammen van Israël. En in die stammen hadden de Levieten een hele speciale rol. Zij stonden in dienst van God. En daarom hadden zij ook geen eigen land om van te leven. Waar kwamen ze dan van rond? De Levieten hadden het recht om tienden, tien procent van al het inkomen, te innen bij de andere Israëlieten. Van die tienden ging weer een tiende naar de tabernakel of de tempel, maar de rest mochten ze zelf houden. Van leven... Levieten waren dus altijd al belastinginners geweest... Belastinginners voor God...

Maar deze Levi is geen belastinginner voor God, maar voor de gehate Romeinse bezetter... En dat niet alleen. De tollenaars in de tijd van Jezus waren berucht om het feit dat ze veel te veel belasting opeisten, iets wat ze in hun eigen zakken staken... Levi is een tegenovergestelde leviet. Niet ten dienste van God en de samenleving... Maar ten dienst van de Romeinen én zichzelf...

We lazen: 'Daarna vertrok Hij en zag bij het tolhuis een tollenaar zitten die Levi heette.' Er staat dat Levi zit... Letterlijk natuurlijk, hij zat daar... Maar tegelijkertijd zit er een diepere betekenis achter. Levi zit bij het tolhuis... Zitten is geen beweging, is berusten in de huidige situatie, is vastzitten... Levi zit bij het tolhuis, zit diep verzonken in het kwaad en toont zelf geen enkele actie om iets aan zijn situatie te veranderen. Misschien vond hij het wel prima. Hij werd weliswaar met de nek aangekeken door de meeste andere mensen, maar financieel heeft hij het wel goed voor elkaar. Misschien was hij wel diep ellendig, we weten het niet... Maar Levi zat... Zat vast in het kwaad, in de zonde... Kwam er zelf niet uit...

En dan... Dan is Jezus daar... De tollenaar in die tijd werd weleens gezien als één van de ergste soorten zondaren. Rechtgeaarde Joden probeerden om zo min mogelijk contact te hebben met zulke mensen. Maar Jezus ziet Levi en roept hem... Dit is voor ons enorm bemoedigend... In de ogen van de samenleving zelf was Levi afgedaan, hopeloos geval... We lazen dat hij zat, vastzat, hij deed zelf ook niets om uit zijn ellende te komen... Levi was volledig afgeschreven door de mens en door hemzelf... Maar dan... Jezus... Voor Jezus is er nooit een hopeloos geval. Hij zal niemand afwijzen. Hoe erg jij misschien ook leeft of hebt geleefd... Jezus ziet jou, houdt van jou... Net als dat hij van Levi houdt.

Jezus zegt: 'Volg Mij!' En dan volgt het grote wonder: 'Levi stond op, liet alles achter en volgde Hem.' Hij stond op... Niet langer vastzittend in de hopeloze situatie. Maar hij staat op... Komt in beweging... Komt los van het vastzitten in de zonde... Hier klinkt ook de opstanding in door. Jezus sterft, maar met Pasen staat Hij op uit de dood... En aan het einde der tijden zullen alle graven openbreken en zullen de doden

opstaan... Door het geloof mogen wij dan opstaan naar een nieuw en volmaakt leven. En zo ook al het geloof, nu. Dat is opnieuw geboren worden, opstaan in een nieuw leven. Levi staat op... Een nieuw leven tegemoet...

Waarom geeft hij gehoor aan de opdracht van Jezus: 'Volg Mij!' Soms wordt weleens gezegd dat Levi nog nooit van Jezus gehoord zou hebben, maar dat is zeer onwaarschijnlijk. Levi werkte als tollenaar. Hij sprak elke dag veel reizigers... Hij had ook contacten met collega's die ook veel reizigers spraken. Verhalen over een profeet die grote wonderen deed in de regio zullen het praatje van de dag zijn geweest. Levi had gehoord over Jezus... Maar dat verklaart niet wat hij doet. Hij staat op, hij laat alles achter zit, en volgt Jezus... Waarom?

Levi toonde vanuit zichzelf geen actie om iets aan zijn situatie te veranderen. Toch is hier een radicale omkeer, hij laat alles achter... Waarom? Omdat Jezus roept... En zo is het ook voor ons... Vanuit onszelf zijn wij allen net als Levi... Wij zitten... In ons eigen leven... Onze eigen bezigheden... Onze eigen zonde... Wij kunnen, wij willen er niet echt uitkomen... Maar dan... Jezus... Hij ziet ons... Hij roept ons... Bij de één is dat luid en duidelijk, niet te missen... Net als bij Levi... Bij de ander is het een roepend proces, bijna niet te horen... Bij de volgende heeft de roep nog niet geklonken... En bij jou? Jezus roept... Nodigt jou uit tot een nieuw leven... Het goede leven met Hem... Wat doe je? Sta je op? Ga je achter Hem aan... Of niet? Nog niet? Waarom wel, waarom niet? De roepstem van Jezus is niet zomaar iets... Het is een uitnodiging om bij Hem te zijn, voor altijd... In dit leven, maar ook in het komende... Jezus heeft het mogelijk gemaakt dat wij voor altijd zullen leven, en niet alleen leven, maar het echte goede leven. Volmaakt... Paradijs... Je zou gek zijn om het niet aan te nemen... Maar mensen zijn vaak gek... Want het aanbod is geweldig, oneindig waardevol... Maar wij vinden het moeilijk om te vertrouwen op de beloftes van Jezus... En wij zien wel de kosten... Bij Jezus horen betekent dat wij Jezus op de eerste plaats zetten, maar dat is de plek waar wij zelf willen zitten... Op de troon van ons hart. Waar kies jij voor? Koning ik, met al onze gebreken... Of koning Jezus, met prachtige beloftes, eeuwig leven...

Levi kiest... Levi kiest radicaal... Hij laat alles achter... Zou jij dat ook doen? Alles achterlaten voor Jezus? Misschien verwacht je dat ik nu ga uitleggen dat Levi een uitzondering was... Dat Jezus natuurlijk niet van ons vraagt dat wij alles achter laten... Jezus zegt, Lucas 14: 'Zo geldt ook voor jullie: wie geen afstand doet van al zijn bezittingen, kan mijn leerling niet zijn.' We hebben in de kerk vaak de neiging om bepaalde radicale uitspraken van Jezus te nuanceren, af te zwakken... Maar het staat er echt: 'wie geen afstand doet van al zijn bezittingen, kan mijn leerling niet zijn.' Dit vind koning ik moeilijk, onmogelijk haast... Juist wij hier in het rijke Nederland... Wij denken dat we niet zonder kunnen... Maar wat kies je, koning ik of koning Jezus? We voelen ons verscheurd tussen beide uitersten... Jezus ziet dat en zegt elders: 'Ik verzeker jullie: slechts met grote moeite zal een rijke het koninkrijk van de hemel binnengaan. Ik zeg het jullie nog eens: het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk van God binnen te gaan.' Een kameel door een oog van een naald, dat kan niet, onmogelijk... 'Toen de leerlingen dit hoorden, waren ze hevig ontzet en vroegen: 'Wie kan er dan nog gered worden?'' De discipelen beseffen dat het dan op houdt voor de mens. Er is geen hoop meer... Maar Jezus zegt: 'Bij mensen is dat onmogelijk, maar bij

God is alles mogelijk.' Bij ons is het onmogelijk, maar voor God is niets onmogelijk.

Koning ik hecht veel waarde aan onze aardse bezittingen, onze aardse rijkdommen. Dat is waar we op vertrouwen, dat is waar we voor zondigen... Net als de tollenaar Levi... Van nature vinden we onze bezittingen en geld belangrijker dan dat we God vinden... Ze staan in de weg... Ze staan in de weg naar God toe... En doe ze dus weg leert Jezus ons... De Heilige Geest helpt ons erbij om ons hart te bevrijden van onze spullen en ons bij Jezus te brengen.

Levi laat dus alles achter... En dan richt hij in zijn huis een groot feestmaal aan... Je voelt het vreemde he? Hij laat alles achter... Maar dan in zijn huis een groot feestmaal... God roept ons niet allemaal om al onze spullen weg te doen, maar Hij roept ons wel allemaal om het niet meer als het bezit van koning ik te zien. We zijn met niets in deze wereld gekomen en we zullen met niets hieruit weggaan. Alle spullen zijn tijdelijk, lucht en leegte. Van echte waarde is de relatie met God, de liefde voor je medemens. Daar kun je wat mee, dat zijn schatten in de hemel. Dus natuurlijk je hebt in deze tijd bezittingen nodig, maar hecht er geen echte waarde aan. Gebruik het liever. Voor God, voor je medemens... Hetzelfde met tijd... In de eeuwigheid hebben we daar zat van... Gebruik je tijd nu dus niet alleen voor jezelf, maar ook voor je naaste, en om Christus te volgen.

Want dat is uiteindelijk waar het bij Levi om draait, waar het bij ons om draait. Jezus volgen... Dat is koning ik van de troon in je hart afzetten en koning Jezus daar de ruimte geven. Niet je eigen ik die de belangrijkste is, maar Christus. De farizeeën en de schriftgeleerden begrijpen daar nog maar weinig van... Zij denken dat het om henzelf draait, hun eigen prestaties, hun eigen ik... Maar Levi weet, de tollenaars weten: wij kunnen het niet. Wij hebben hulp nodig... En daar is Jezus. Hij roept hen om Hem te volgen. Jezus roept ons om Hem te volgen...

Om op te staan... Om alles achter ons te laten... Om Jezus te volgen... Vandaag worden zes ambtsdragers herbevestigd. Ze hebben al een hele periode in de kerkenraad gediend en kiezen er nu bewust voor om nog een tijdlang mee te draaien. Ook dat is Christus volgen... Soms vraagt dat best wel wat van je... Tijd bijvoorbeeld, energie... We laten het achter, geven het aan Christus. En het geeft ook heel wat. Want als je Jezus volgt, dan is Hij erbij, met Zijn zegen, met Zijn goedheid... Dat is schitterend. En juist op zo'n dag als vandaag, ook nu vandaag enveloppen van de actie kerkbalans zijn uitgedeeld is het goed om stil te staan bij de vraag: wat geef ik op om Jezus te volgen? Tijd, geld, wat nog meer? En belangrijker nog is de vraag: doe ik dat opgeven van liefde, of met tegenzin? Juist aan dat wat je geeft en met hoeveel enthousiasme dat doet kun je goed zien hoe het is gesteld met de troon van je hart. Zit Christus daar, zit koning ik daar?

Als we kijken naar Trump, naar Poetin, naar veel cultuurchristenen... Dan besluip ons de gedachte dat koning ik op hun troon zit. Het draait niet om Jezus, maar het draait om wat zij willen... Dat vraagt ons niet om hen te veroordelen. Dat vraagt wel om alertheid, om niet zomaar met hen mee te gaan... Want als zij Jezus niet volgen, dan hebben we daar niets te zoeken. Het is onze roeping om Jezus wel te volgen. Deze wereld door. Dat is het goede leven. Sta op, laat alles achter je, en volg Jezus. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410